

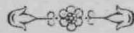
ἀπαντῶσα δυστρόπως εἰς τοὺς ἀνησυχοῦντας αὐτὴν διὰ τῆς ὀμιλίας των, παρήμελεῖ τὰς οἰκιακὰς τῆς ἐργασίας. Ὁ χρόνος παρέρχεται χωρὶς αὐτὴ νὰ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἔκαμῃ τι χρήσιμον ἢ ὅτι ἐπλούτισε τὸ πνεῦμά τῆς δι' ἀποφθεγμάτων σοβαρῶν. Δὲν τῆ ἀπέμειναν εἰμὴ θ-νευροπολήσεις αἵτινες τὴν κρατοῦσι βεβουησιμένην εἰς εἰ-δὸς τι ναρκῆς.

(Μετὰφρ. τῆς κ. Ἄ σ π α σ ῖ α ς Ἰ. Π ρ α σ σ ᾶ)

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ
ΤΩΝ ΔΟΥΛΩΝ

Κειμένη ἐπὶ τῆς ἀσιτικῆς παραλίας τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἡ πόλις Χοδεϊδᾶ, εἶνε ἐν μοναδικῇ θέσει πρὸς διενέργειαν τοῦ διττοῦ ἐμπορίου τῆς, τοῦ τῶν δού-λων δηλαδὴ καὶ τοῦ καφέ. Μετὰ τεσσαρῶν ἢ πέντε ἡ-μερῶν πορείαν, μεταβαίνει τις ἐκ Χοδεϊδᾶς εἰς Σαναν, τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰεμένης, χώρας τοῦ καφέ. Ἐ-πίσης, μετὰ πλοῦν ὀλίγων ἡμερῶν, ἀφικνεῖται τις εἰς τὴν ἀφρικανικὴν παραλίαν, ὅθεν ἀποδιβάζονται οἱ δούλοι· τὸ ἐμπόριον τοῦ καφέ ἐκτελεῖται ἐλευθέρως, τὸ τῶν δούλων κρυφίως· οὐχ ἦττον ὅμως καὶ τὸ δεύτερον εἶνε ἐπίσης ἀνθηρὸν, ὅσον καὶ τὸ πρῶτον.

Μεθ' ὅλα τὰ καταδρομικὰ, ἅτινα περιέρχονται τὸν ἰνδικὸν ὠκεανὸν καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θαλάσσαν, τὸ ἐξενό-χρον ἐμπόρευμα ἐξακολουθεῖ νὰ πλημμυρῇ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀραβίας. Αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ κλείουσι τὰ ἔμ-μακτα, καὶ χάρις εἰς τὴν συνενοχίαν των ταύτην, πωλοῦν-ται δούλοι, πανταχοῦ μὲν, ἰδίως ὅμως ἐν Τξέδδᾶ καὶ Χοδεϊδᾶ.

Τὸ τοιοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εἶνε πολὺ με-γαλὴ ἡ ἀφρικανικὴ αὐτὴ ἀκτὴ, καὶ ὀλίγα πλοῖα πολε-μικὰ διεσκορπισμένα μεταξὺ τῆς Ζανζιβάρης καὶ τοῦ Σουακίμ, δὲν ἐπικροῦσι πρὸς ἐπιτήρησίν τῆς. Ἐν πλοῖον δύναται νὰ διακρίνῃ μέχρις ἀποστασεως ἕνδεκα μιλίων· πᾶσα λοιπὸν πλοῖα καὶ πλοικαρια πλήρη δούλων διαφεύγουσι τὴν ἐπαγρύπνησίν του. Ὅπως διενεργηθῇ πραγματικὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐπαγρύπνησις, θὰ ἐ-χρειαζέτο ἀναρίθμητον πλῆθος καταδρομικῶν, τοῦ θ' ὅπερ, φυσικῶ τῷ λόγῳ, θὰ συνεπῆγε δαπάνην λίαν ὑπέροχον. Ἀλλὰ καὶ πάλιν, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ σπουδαῖον ἀποτέλεσμα ; Εἶνε λίαν ἀπίθανον. Διότι, καὶ ἐὰν ἀνό-μη παραδειχθῶμεν, ὅτι πᾶν πλοῖον, ἐκ τῆς ἀφρικανικῆς ἀκτῆς ἀναχωροῦν, θὰ καθίστατο θεατὸν, ὅτι πᾶν συναν-τώμενον πλοῖον θὰ ἐξηρευνᾶτο—πράγμα ἀδύνατον,—θὰ ἔμεινε νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι τὸ ὑποπτον πλοῖον φέρει δούλους.

Οἱ πλοίαρχοι τῶν τοιούτων πλοίων γινώσκουσι ἄλλιστα νὰ κρύπτωσι τὸ ἐμπόρευμα των. Ἀρμῶς ἐμ-φανισθῇ πολεμικὸν τι σκάφος, οἱ μαῦροι ρίπτουσι εἰς τὴν κοίτην τοῦ πλοίου, καὶ ἐπ' αὐτῶν σπρεῦονται δέματα διάφορων ἐμπορευμάτων, καὶ παντοειδῆ ἄλλα ἀντικείμενα· τόσον τὸ χειρότερον, ἐὰν οἱ δούλοι ὑπὸ τὸ βάρος τοῦτο ἀποπνιγῶσι. Πρέπει νὰ γίνῃ τὸ πᾶν, ὅπως ὁ δουλέμπορος παραστῇ ὡς ἐντιμὸς ἄνθρωπος. Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ οἱ κύριοι τῶν δούλων μεταχειρί-

ζονται ἕτερον μέσον : μετακομίζουσι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παιδιὰ· ὅταν δὲ καταδιώκωνται, μὴ δυνάμενοι νὰ κρύψω-σι τὸ ἐμπόρευμά των ἐντὸς τοῦ καταστρώματος, τὸ ἀπο-διβάζουσι ἐπὶ τινος νησιδίου, καὶ ρίπτουσι τὰ παιδιὰ ἐντὸς ἄντρων καὶ σπηλαίων, ὧν κλείουσι τὴν εἰσοδὸν ὅσον δύ-νανται καλλίτερον. Ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους, εὐκόλον εἶνε νὰ ἐννοήσῃ τις, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ συλλαμβάνων-ται ἐπ' αὐτοφῶρῳ οἱ δουλέμποροι. Ἐπὶ τέλους, ἐπέρ-στέραν τὴν καταστολὴν τῆς δουλεμπορίας : Εἶνε ἢ συναίνεσις αὐτῶν τούτων τῶν δούλων ὅπως πωληθῶσι· Δύο λόγοι ἀναγκάζουσι τοὺς δυστυχεῖς τούτους εἰς τοῦ-το : πρῶτον, ὅτι ἀπελευθερούμενοι κινδυνεύουσι ν' ἀ-ποθάνωσι τῆς πείνης· διότι, ἄνευ ὀβολοῦ, μακρὴν τῶν πατρίδων καὶ τῶν οἰκείων των, ἐστερημένοι πάσης ἐρ-γασίας καὶ προστασίας, ἀποθνήσκουσι ἀθλίως, ἐγκατα-λελειμμένοι· διὰ τοῦτο δὲ, πολλοὶ δούλοι, ἀπελευθερού-μενοι ὑπὸ τῶν εὐρωπαίων, παραδίδονται οἰκαιοθελῶς ἐκ νέου εἰς τοὺς κύριους των ὅπως πωληθῶσι. Κατὰ δεύτε-ριν λόγον, φοβοῦνται τοὺς Εὐρωπαίους, διότι οἱ Ἀραβες τοῖς ἐπαναλαμβάνουσι παντοσε, ὅτι οἱ λ ε υ κ ο ἰ τ ρ ῶ γ ο υ σ ῖ τ ο ὕ ς μ α ὕ ρ ο υ ς. Ὅσον γε-λοῖα καὶ ἄν μας φαίνεται ἡ τοιαύτη κατὰ τῶν εὐρωπαίων ἐκτοξευομένη κατηγορία, τὸ ἀληθές εἶνε, ὅτι καθίστα-ται λίαν πιστευτὴ παρὰ τοῖς μαῦροις Μία μικρὰ δούλη, ἣτις εἶχεν ἀγοραστῆ παρὰ τινος εὐρωπαίου, ἐπὶ τρεῖς νύκτας δὲν ἐκλείπει μᾶτι, φοβουμένη μὴ τὴν φάγγῃ ὁ νέος κύριός τῆς. Ὁφείλομεν δὲ νὰ παρατηρήσωμεν ἐν-ταῦθα, ὅτι πᾶς δούλος ἀγοραζόμενος παρ' εὐρωπαίου, ἀπελευθεροῦται ἀράκτα· ἐν τούτοις, εἶνε δυσκολώτατον νὰ τὸν πείσῃ τις περὶ τούτου. Ἐσχπτως εἰς περιηγητῆς εἶχε κομίσει μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Κάζιρον δύο νεαροὺς Γαλ-λάς· εἶς μάτην τοῖς ἐπαναλαμβάναν ὅτι ἦσαν τοῦ λοι-ποῦ ἐλεύθεροι· ἐπίστευον παντοσε ὅτι διετῶν δούλοι.

Οὕτω λοιπὸν, ἐὰν ἐν καταδρομικῶν εὗρισκε μαῦρους ἐντὸς πλοίου τινος, τί θὰ ἔπραττεν, ἐὰν οὗτοι ἐδήλουον ὅτι ἐπεδιβάσθησαν μὲ τὴν θέλησίν των ; Θὰ ἄφηγε τὸ πλοῖον ν' ἀπέλθῃ, καὶ τοῦτο μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας θ' ἀπεδιβάζεν ἐν πάσῃ ἡσυχίᾳ τὸ ἐμπορευμά του. Ἡ καταστολὴ λοιπὸν τῆς σωματεμπορίας τῆς θαλάσσης εἶνε δυσκολωτάτη. Ἐπὶ ἐνὸς συλλαμβανόμενου δουλεμ-πόρου, ἀναλογεῖται δέκα οἰνίτες διαφεύγουσι, καὶ οὕτω, τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα οὐδαμῶς ἐπιτυγχάνεται. Ὅπως τὸ δουλεμπόριον καταργηθῇ, ἔπρεπε νὰ καταρ-γηθῶσιν αἱ ἀγοραὶ τῶν δούλων, αἵτινες πάντοτε ἀνθεῦ-σιν ἐν Ἀραβίᾳ, ὑπὸ τὴν ἀνοχίαν τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν.

Ἄλλοτε οἱ δούλοι ἐπωλοῦντο δημοσίως, ἐν ταῖς πλατείαις, τῶρα πωλοῦνται κρυφίως, ἰδοὺ ὅλη ἡ δια-φορά. Οἱ δουλέμποροι ἀποδιβάζουσι τὸ ἐμπόρευμά των εἰς ἔρημον τινα ἀκτὴν, καὶ ἐκεῖθεν διὰ ξηρᾶς τὸ μετα-φέρουσι εἰς τὴν Χοδεϊδᾶν. Ὅλος ὁ κόσμος τὸ μαθηάνει καὶ πρῶτος ὁ διοικητής, ἀλλ' οὐδεὶς ἐνοχλεῖται· ἀρκεῖ ὅτι οἱ τύποι ἐτηρήθησαν καὶ τὰ πράγματα ἐγένοντο ἐν τῷ κρυπτῷ. Ὁ δουλέμπορος, ἀπαξ ἀφίχθεις εἰς Χοδεϊ-δᾶν, τοποθετεῖ τοὺς μαῦρους του εἰς τὸν οἶκον ἐνὸς με-σίτου—καὶ ὑπάρχουσι περὶ τοὺς εἰκοσι τοιοῦτοι ἐν Χο-δεϊδᾶ—διὰ τῶν φροντίδων τοῦ ἐποίου πωλοῦνται, εἴτε ἐντὸς τῆς πόλεως, εἴτε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας.

Ἐννοεῖται, ὅτι αἱ τιμαὶ ποικίλλουσι ἀνάλογως τῆς ποιότητος τοῦ δούλου. Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν μάλιστα, πολὺ ἀνυψώθησαν, τῶν δουλεμπόρων ἀναγκάζομένων νὰ δι-δωσι μεγαλύτερα μπακίσιστα εἰς τὰς τουρκικὰς ἀρχάς. Οὐχ ἦττον, δύναται τις νὰ ἀγοράσῃ ἕνα ὑπηρέτην ἀντὶ 60 ἢ 80 ταλλήρων (ἕκαστον τάλληρον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 4 φράγκα.) Αἱ γυναῖκες τῶν Γαλλῶν καὶ αἱ Ἀθησαί-

νίδες ζητούνται πολύ. Εἰσὶν ἐν γένει ὠραιόταται τὸ χρῶμα τῶν εἶνε ἀροχούτως λευκόν, ἡ δὲ τύπος τῆς φυσιογνωμίας τῶν εὐρωπαϊκῶν. Αὐταὶ πληροῦσι τὰ πλείστα χαρέμια τῆς Ἀραβίας. Μία ὥραια Ἀθησαϊκῆ δώδεκα ἐτῶν, εὐκόλως πωλεῖται ἀντὶ 120, ἢ 150 καὶ 200 ταλλήρων.

Ἐὰν λοιπὸν ἐν Χοδεϊδᾷ, ἔνθα ὑπάρχουσι δύο εὐρωπαϊκοὶ πρόξενοι, διενεργῆται τοιοῦτον δουλεμπόριον, δύνασθε νὰ φαντασθῆτε τί γίνεται εἰς ἄλλας πόλεις. Ἐν Αἰχειᾷ, μικρᾷ πόλει κειμένη πρὸς βορρᾶν τῆς Χοδεϊδᾶς, οἱ δούλοι πωλοῦνται ἀκόμη ἐπὶ δημοπρασίας, ὑψηλοτέρως ἢ διοικητῆς τῆς πόλεως ταύτης λαμβάνει δύο τάλληρα δι' ἕκαστον πωλούμενον δούλον ἐπὶ πλείον καὶ ἑκάστην ἄριζιν νέων δουλεμπόρων, ἐκλέγει ἕνα ἢ δύο ἐκ τῶν δούλων τῶν πρὸς ἴδιον του χρῆσιν. Ὑπολογίζεται, ὅτι ὑπὲρ τοῦς γιλιούς δούλους πωλοῦνται ἐτησίως ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Χοδεϊδᾶς, ἐν δὲ τῇ ἀγορᾷ τῆς Τρέδδας ἔτι περισσότεροι. Καὶ ἐν συνόλω, οἱ ἐκ τῆς Ἀφρικανικῆς παραλίας εἰς Ἀραβίαν κοιμίζομενοι ἐτησίως δούλοι δὲν εἶνε ὀλιγώτεροι τῶν πεντακισχιλίων.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΙΟΝΩΝ

Μυθιστόρημα τοῦ Ζαρι.

(Συνέχεια.)

— Ἐλθέ, Λιέδα, ἔλθε μίαν στιγμὴν νὰ τὸν ἴδῃς κόρη μου, εἶπεν ὁ κ. Δεστοῦρ, καὶ ἔπειτα θὰ ἴθου χάσῃς, θὰ ἐπανεέλθῃς ἐδῶ μαζὺ μὲ τὴν Μίρικαν· οὐ δεῖς κίνδυνος ὑπάρχει. Σεῖς, νεαρέ μου φίλε...

Ἡ Ἀξέλ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν.

— Θὰ ἐπανεέλθω μετ' ὀλίγον νὰ σᾶς ζητήσω ὅπως παραμείνητε πλησίον του μέχρι μεσονυκτίου. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Βράγ θ' ἀναπαυθῆ, μετέπειτα δὲ δύναται καὶ πάλιν νὰ σᾶς ἀντικαταστήσῃ.

Ἐξῆλθον τῆς αἰθούσας.

Ἡ Ἀξέλ τότε προὔχρησε παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἐγονυπέτησε :

— Ζῆ ! Ὑψιστε, θεέ μου !

Μετὰ παρέλευσιν τετάρτου, ὁ κ. Δεστοῦρ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἰθούσαν, ἔνθα ἡ Ἀξέλ περιεφέρετο βραδέως, λίαν συγκεινημένη διότι ἐκλήθη οὕτω νὰ ἐπιμεληθῆ τοῦ Ἑρρίκου.

— Θ' ἀκολουθήσητε τὰς ὁδηγίας μου, εἶπεν ὁ κ. Δεστοῦρ· κατ' ἀρχὰς νὰ μὴ ὀμιλήτε, νὰ τῷ ἐπιβάλλητε διὰ νεύματος σιγὴν ἐὰν θελήσῃ νὰ ὀμιλήσῃ· ὁ Βράγ τῷ ἔθηκεν ἐπιτηδεῖως ἕνα καλὸν ἐπίδεσμον, καὶ δὲν ὑπολείπεται ἢ νὰ τὸν βρέχητε ἐκ διαλειμμάτων, χωρὶς ποσῶς νὰ τὸν λύπητε, διὰ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον θὰ εὗρητε ἐντὸς φιάλης· πρὸς τοῦτο θὰ κάμητε χρῆσιν τοῦ σπόγγου, καὶ αὐτὸ θὰ

γίνηται κατ' ἐξακολούθησιν μέχρι μεσονυκτίου, ὁπότε ὁ Βράγ θὰ σᾶς ἀντικαταστήσῃ, καὶ σεῖς τότε πηγαίνετε δι' ὕπνον, ἀγαπητὸν παιδίον. Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐκδούλευσιν. Ἐὰν διψῆσῃ, ὑπάρχει φιάλη ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὡς καὶ ποτήριον.

Ἐξῆλθον τῆς αἰθούσας καὶ ἀνέβησαν τὴν μεγάλην λιθίνην κλίμακα.

Ὁ κ. Δεστοῦρ, προπορευομένης τῆς Ἀξέλ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ἑρρίκου, οὐτινος ἡ περιδεδεμένη κεφαλὴ ἀνεπαύετο ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους.

— Μὴ κινεῖσθε ποσῶς, εἶπε, φίλτατε Ἑρρίκε, μὴ ὀμιλήτε· ἄρετε ἡσύχως νὰ βρέχηται ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου σας ἐπίδεσμος ἀνὰ πᾶσαν ἡμίσειαν ὥραν. Ἀῦριον τὸ πρῶτὸ θὰ ἦμαι ἐπιεικέστερος καὶ θὰ σᾶς ἐπιτρέψω νὰ συνομιλήτε καὶ νὰ κινήσθε. Ἐλπίζω ὅτι θὰ κοιμηθῆτε.

Καὶ ἀπεσύρθη, δεικνύων διὰ τοῦ νεύματος πρὸς τὴν Ἀξέλ τὴν φιάλην καὶ τὸν σπόγγον, τὴν ἐστίαν καὶ τὰ ξύλα, καὶ ἀνάκλιτρον παρὰ τὴν κλίνην.

Λυχνία, εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ θαλάμου, ἐλαμπε σκιαζομένη ὑπὸ πυκνοῦ περικαλύμματος.

Ἦγει ἡ ἑννάτη ὥρα.

Ἡ Ἀξέλ τὸ πρῶτον ἐκάθησε παρὰ τὴν ἐστίαν.

Σκέπτεται τὸ παράδοξον τοῦτο : ὅτι ἐκλήθη ἀκριβῶς νὰ ἐπιμεληθῆ ἐκεῖνον ὃν ζητεῖ ν' ἀποφεύγῃ! εὐχαριστεῖ τὸν ὕψιστον, διότι ὑῤῷησεν, ἐν τῇ ἀγαθότητί του, τὸ δένδρον τὸ συντελέσασιν εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ Ἑρρίκου.

Ἦγησεν ἡ ἑννάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ βυθίζει τὸν σπόγγον ἐντὸς τοῦ ὑγροῦ καὶ, ἐπιτηδεῖως, χωρὶς οὐδὲ σταγόνα ν' ἀφήσῃ νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τραυματίου, βρέχει τὸν ἐπίδεσμον. εἶτα δὲ, ἐπανελθοῦσα παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐπαναλαμβάνει τὸν ρεμβασμὸν τῆς :

— Οὕτω, ἐν διαστήματι μικροτέρῳ τῶν ἐκτῶ ἡμερῶν, αὐτὸς ὃν ἠγάπα δι' ἔρωτος ὃν ἀκαταμάχητος εἰμαρμένη ὑπηγόρευε, εἰς ὃν ἡ καρδία τῆς ἀνῆκεν ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸν συνήτησεν, αὐτὸς οὗτος ἔμελλε νὰ συζευχθῆ ἄλλην!

Ἦγησεν ἡ δεκάτη καὶ ἡ Ἀξέλ ἠνεώσασιν τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπίδεσμου ὑγρὸν, ἐν ᾧ ὁ Ἑρρίκος ὑπνώττει, εἶτα δὲ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν κλίνην ἀνακλίντρον.

— Ἡ Λιέδα εἶνε ὠραία, ἡ Λιέδα εἶνε καλὴ καὶ γλυκεία, ἀγαπᾷ μετὰ πάθος τὸν μνηστῆρα τῆς, ἀμρότεροι ἀνέκουσιν εἰς μεγάλας καὶ ἀρχαίας οἰκογενείας· ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀνατροπὴν — τὰ πάντα εἶνε λίαν φυσικὰ· γλιὰ. τότε, διατὶ αὕτη εὐρέθη, αὕτη, ἡ πτωχὴ κόρη, ἐπ' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ, διατὶ ὁ ἔρωτος ὃν ἠγνόει· ἐπῆλθεν αἰφνης ὅπως τὴν μεταθάλη, τὴν κατακυριεύτη ἐξ ὀλοκλήρου, ὡς ἐξ εἰρωνείας τῆς τύχης ;

Δεκάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Ἀξέλ σπογγίζει τὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς κυλιόμενα δάκρυα καὶ, λαμβάνουσα τὸν σπόγγον, τὸν θλίβει ἀπαλῶς ἄνωθεν τοῦ μετώπου τοῦ Ἑρρίκου.

Ὁ νεανίας παιεῖ ἐλαφρὸν κίνημα προσέρων λέξεις τινὰς, ἅς μάτην ἡ Ἀξέλ προσπαθεῖ ν' ἀντιληφθῆ.

— Βλέπετε ὄνειρον.